

DEZENFORMASYON YASASI ÜZERİNE KISA BİR NOT(*)

Av. Muharrem BALCI

“Savunduğunuz fikirlerin başından sonuna kadar hepsine muhalifim. Fakat hayatımın sonuna kadar da bu fikirleri müdafaa etmek özgürlüğünüzü temine çalışacağım”
Voltaire

AİHM’e göre, “Düşünce ve ifade özgürlüğü, demokratik bir toplumun en esaslı temellerinden birini oluşturmaktadır. Bu özgürlük sadece toplumda beğenilen ve hoşgörü ile karşılanan bilgi ve düşüncelerin açığa vurulmasını değil, devleti ve halkın bir kısmını rahatsız eden, şoka uğratan bilgi ve fikirleri de kapsar. Çoğulculuğun, hoşgörü ve açık fikirliliğinin gereği olan bunlar olmaksızın demokratik bir toplum düşünülemez.” AB kapısında nöbet tutan bir ülkenin hukuk sistemi, ifade hürriyetini ve çoğulculuğu böylesine aksi yönde düzenleyemez.

Eski TCK’da 312. madde vardı ve bu madde; kanunun suç saydığı fiili öven, halkı kin ve düşmanlığa açıkça tahrik eden, kanunsuzluğa sevk eden kimseleri cezalandırıyordu. Sayın Cumhurbaşkanı bu suçları işlemediği halde ifade hürriyetini “öteki için” kısıtlayan egemenlerin yorumu ile bu maddeden hapis cezası aldı ve ceza infaz edildi. 17 Ağustos Depremi ilahi yasalara aykırılıklar sonucu olarak yorumlayan Yeni Asya Gazetesi sahibi yazar Mehmet Kutlular da 312. Maddeden hapis yattı. Belki binlerce insan ya ceza aldı ya da ceza tehdidi ile susmak zorunda kaldı. Düşünce ve ifade özgürlüğü kısıtlandı. Yeni Ceza Kanununda da 216. Madde aynı işlevi görüyor. Esasen 312. Madde unutulmuş ve uygulaması olmayan bir madde idi. İktidar ve sistemin sahibi olduklarını vehmedenler 312. Maddeyi kuyudan çıkarıp uygulamaya koymuşlardı.

Şimdi de benzer bir düzenleme yapıldı. “Ya Sev – Ya Terk et” hukuksuzluğu Dezenformasyon Yasası ile hortlatıldı. Yasayı çıkaranlara sormak gerekir, neden ayrımcılık ve nefret yasalarını çıkarmıyorsunuz? Çıkaramazlar zira ilk önce siyasiler bu yasaların muhatabı olur, yargılanırlar, ceza alırlar. Ülke insanının, ayrımcılık ve nefret dili ile ülkede yaşayamaz hale getirilmesi, iktidar olmanın rehaveti ile “kamu düzenini(!)” korumak, “ya sev ya terk et” mantığını yasalara işlemek tehlikeli bir yöntemdir. Esasen Eski AYM Başkanı Haşim Kılıç’ın da dediği gibi "Bu sıkıntıların yaşanmasında büyük pay, barış dili yerine nefret dili kullanan yanlış politikadır." Geçmişte TCK’nın 163. ve 312. maddeleri kullanılarak zalimlikler yapılıyordu. Bugün başka maddeler kullanılarak insanlarımız susturulmaya çalışılıyor. Geçmişte yaşanan bu örnekler hukukun bir gün herkese lazım olacağının en tipik kanıtlarıdır.

Bu nedenlerle Dezenformasyon Yasası’nın ülkeye ve insanımıza hayırlı olmayacağına inanıyorum. Hukuk herkese bir gün mutlaka lazım olur. Hele de bir asırlık uygulamalarında yargının hukuksuzluklarının tavan yaptığı ülkede bu kaçınılmazdır.

(*) Sebülürreşat Dergisinin Kasım (Rebiülahir) 2022 sayısında yayınlanmıştır.

Terörle Mücadele Kanunu'nun Genel Gerekçesinde Terörün panzehri *ifade özgürlüğü* olarak gösterilir. Şimdi o kanunun yapıldığı 1991 yılının bile gerisine düşerek düşünce ve ifade özgürlüğünün bu denli kısıtlanması hukuk adına, adalet adına büyük bir talihsizliktir. Hukukun üretilmesi, “ötekinin haklarının gözetilmesi ve haklarına kavuşturulması” ile başlar.

Yılların birikimi bize şunu göstermiştir: Adaletin gerçekleştirilmesini isteyenlerin bir kısmı “kurulu düzenin karmaşaya düşmesi” ve “statükoyu kaybetme endişesi” ile hareket etmekte, kısmı da onu değiştirmek istemektedir. Cebir ve şiddete başvurulmadıkça bu yol mubah sayılmalı.

Adaletin bir duyguyu, ideyi, özlemi aşır, gerçekleşen bir olguya dönüşmesi için, bu duygunun sadece duyguda kalmasının önüne geçmek, onun gerçekleşmesi için çalışmak gerekir.

O halde adalete ulaştırılan yol önce kendi nefsimizde ve pratiğimizde, sonra da toplumsal düzeyde sürekli açık tutulmalı. Hukukun yaygınlaştırılması yerine daraltılması halinde hukuk devleti bir hayalden, yanılısamadan öteye geçemez. Özgürlükler teminat altına alınamaz.

En azından dillere pelesenk olan “Türkiye bir hukuk devletidir” söyleminin lafta kalmaması için...